

EMO CELJE

POSEBNA FINANČNA SLUŽBA

LIKVIDNOST

Vsak dan lahko beremo v časopisu in poslušamo prek radia in televizije o vedno slabši likvidnosti bank, delovnih organizacij in temeljnih organizacij združenega dela, zato smatram, da bi bilo potrebno, da povemo kaj tudi o likvidnosti naše delovne organizacije.

Kaj pa je sploh likvidnost? Likvidnost pomeni biti sposoben pravočasno poravnati dospele obveznosti.

Zato pravimo, da je slaba likvidnost povsod tam, kjer svojih obveznosti ne moremo pravočasno poravnati in nelikvidnost je tam, kjer obveznosti sploh ne poravnamo.

vedno premajhen, mora delovna organizacija najeti kredite za trajna obratna sredstva za pokrivanje svojih zalog.

Višina poslovnega sklada in kreditov za trajna obratna sredstva bi se morala letno povečati za odstotek inflacije in za povečanje fizičnega obsega proizvodnje. Kjer pa temu

nastanejo v delovni organizaciji likvidnostne težave. Te težave se omilijo z zmanjšanjem zalog, to je s hitrejšim obračanjem, z najemanjem premostitvenih likvidnostnih kreditov in z odlaganjem plačil nekaterih obveznosti.

Naša delovna organizacija ima velik primanjkljaj virov trajnih obratnih

bi pokrili vsa izplačila za združevanje za:

- luški promet
- ceste
- železnice

in za posojilo manj razvitem republikam in pokrajini, ker moramo odplačevati kredite, ki smo jih najeli za pokritje izgube v letu 1977.

Ta primanjkljaj bi bil še občutno večji, če ne bi zmanjšali zalog materiala v letu 1980. K poslabšanju likvidnostne situacije prispeva veliko tudi neplačana realizacija. Le-ta se nam je v letu 1980 podvojila. Delna krivda je v slabši finančni disciplini naših kupcev, največja krivda pa v nas samih, ker ne odpremljamo blaga in ne fakturiramo enakomerno skozi ves mesec, temveč glavni del v zadnjih dveh dneh meseca. Za pokrivanje teh terjatev do kupcev bi potrebovali dodatna kratkoročna sredstva, to so kratkoročni krediti bank ali delovnih organizacij. Zaradi splošno težke likvidnostne situacije je teh sredstev vedno manj, zato so tudi naše težave vedno večje.

Do sedaj nam je uspelo oskrbeti delovno organizacijo s tako količino sredstev, da poravnamo v roku račune za material in storitve, da poravnamo zakonske obveznosti in da pravočasno izplačujemo o-

sebne dohodke. Vendar nam zaostajajo odplačila kreditov, plačila raznih uvoznih dajatev, carinskih dajatev itd., kar seveda povzroča dodatne stroške v obliki zamudnih obresti in kazenskih obresti.

Pri tem moramo povedati, da znaša indeks uporabljenih sredstev za ustvarjanje celotnega prihodka v primerjavi z gospodarstvom SR Slovenije kar 190, to se pravi, da s polovico manj sredstvi (pri nas iztrošena osnovna sredstva in nizka obratna sredstva) realiziramo naš celotni prihodek kot je to razmerje v gospodarstvu Slovenije.

Da bi še naprej zagotavljali redno izplačilo osebnih dohodkov, redno oskrbo z reprodukcijskim materialom, da bi zmanjšali plačevanje zamudnih obresti, moramo vsak na svojem delovnem mestu doprinesiti svoj delež. Tudi likvidnostne težave so težave nas vseh. Z zmanjšanjem stroškov, z dobrim gospodarjenjem z materialom, skratka z veliko mero odgovornosti vsak na svojem področju bomo ustvarili večji dohodek in s tem izboljšali tudi likvidnostno situacijo delovne organizacije.

Vodja posebne
finančne službe
Angelca Mihelin

V naši delovni organizaciji se že dalj časa borimo s slabo likvidnostjo. Zakaj?

Vsaka delovna organizacija bi morala imeti toliko sredstev v svojem poslovnem skladu, kolikor znaša vrednost njenih zalog materiala, polizdelkov, nedovršene proizvodnje in gotovih izdelkov. Za vse terjatve do kupcev pa vire v kratkoročnih kreditih in obveznostih do dobaviteljev. Ker pa se poslovni sklad za obratna sredstva oblikuje iz ostanka čistega dohodka po zaključnem računu, ta ostanek pa je

ni tako, to se pravi, da se po zaključnem računu ne razporedi ostanek čistega dohodka v poslovni sklad za obratna sredstva, poslovna banka pa ne odobrava dodatnih kreditov, jamo premalo dohodka, da

Naši podatki po stanju 30. 6. 1980 so naslednji:

	milijonov din
Zaloge materiala znašajo	205
Zaloge nedovršene proizvodnje polizdelkov	109
Zaloge gotovih izdelkov	90
Skupaj zaloge	404
Lastni poslovni sklad za obratna sredstva	118
Dolgoročni krediti za obratna sredstva	96
Skupaj viri	214
Primanjkljaj trajnih obratnih sredstev	190

Gospodarski položaj DO »EMO«

Ob polletju smo ugotavljali, da nismo realizirali planskih nalog in da z rezultati poslovanja ne moremo biti zadovoljni, ker ti ne predstavljajo zadosti trdne osnove za drugo polletje, ker bodo vplivi podražitev reprodukcijskega materiala in energiji povzročale občutno povišanje stroškov.

Proizvodnja in prodaja za tretje četrtletje je zaradi dopustov planirana nižje od povprečne planirane mesečne proizvodnje in prodaje, tako, da doseganje nižje določenih planskih nalog v juliju in avgustu omogoča samo zadržanje ustvarjene akumulacije v I. polletju.

Planskih nalog v mesecu juliju in avgustu nismo dosegli, tako v proizvodnji, kot v prodaji, v mesecu septembru pa ni mogoče tega nadomestiti, zato pričakujemo poslabšanje finančnega rezultata iz prvega polletja, kar pomeni, da bomo v tretjem četrtletju poslovali z izgubo. Tako stanje je posledica predvsem neizvrševanja planskih nalog in povečanih cen reprodukcijskega materiala in energiji, katerih vpliv na rezultate poslovanja bo v četrtletju še večji. Zato je gospodarski položaj delovne organizacije izredno kritičen in zahteva sprejem izrednih ukrepov na vseh področjih dela za zagotovitev realizacije planskih nalog in stabilizacijskih programov.

D. M.

Tisoč delavcev sodelavcev

Od meseca maja dalje teče v Sloveniji akcija TISOČ DELAVCEV — SODELAVCEV. O začetku te akcije smo v našem glasilu že pisali, vendar pa je potrebno, da z ozirom na dejstvo, da je nosilec akcije v naši DO uredništvo glasila skupaj s komisijo za obveščanje in organizacije pri sindikatu, še spregovorimo nekaj besed oziroma, da aktivnost povečamo in pospešimo.

V širšem smislu pomeni ta akcija tisoč delavcev — sodelavcev, ki se je pričela 1. maja letos, širjenje odgovornosti sindikatov za obveščanje in izpolnjevanje nalog, ki so zapisane v zakonu o združenem delu in kongresnih dokumentih zveze sindikatov Slovenije.

Zamisel za akcijo se je porodila na srečanju organizatorjev obveščanja, novinarjev in urednikov v združenem delu v Radencih, kot odraz spoznanja o vlogi obveščanja pri uresničevanju samoupravljanja delavcev.

Že velikokrat smo zapisali, da je ustrezna obveščenost temeljni pogoj vsakega obveščanja. V procesu obveščanja pa delavec ni in ne sme biti zgolj objekt obveščanja, ampak mora v njem aktivno sodelovati. To pa je tudi osnovni namen akcije TISOČ DELAVCEV — SODELAVCEV.

V okvir te akcije se vklaplja tudi preobrazba sistema informiranja v naši delovni organizaciji. Vsi skupaj si moramo prizadevati, da bomo pridobili čimveč dopisnikov za naše glasilu Emailirec, kakor tudi za Delavsko enotnost, kajti naša akcija se vključuje tudi v prizadevanje Delavske enotnosti, da bi okrepili dopisniško mrežo v združenem delu.

Vendar je osnovna naloga akcije mnogo več kot samo pridobivanje sodelavcev — dopisnikov.

Osnovni cilji akcije so:

— uveljavljanje celovitega sistema obveščanja v organizaciji združenega dela

— zagotavljanje pravočasne in kakovostne obveščenosti delavcev o

temeljnih podatkih in dogajanjih, pomembnih za uresničevanje njihovih samoupravnih pravic in dolžnosti

— zagotavljanje dostopnosti in odprtosti virov obveščanja

— zagotavljanje povratnega toka informacij

— podružbljanje sredstev obveščanja delavcev (družbeni organi, formiranja — izdajateljski svet)

— skrb za ustrezen status delavcev v službah obveščanja

— vključevanje področja obveščanja delavcev v vse dokumente razvoja organizacije združenega dela

— spodbujanje izobraževanja in usposabljanja delavcev s področja obveščanja in drugih delavcev o vlogi obveščanja v organizaciji združenega dela

— pridobivanje novih sodelavcev oziroma avtorjev pobudnikov obveščanja v organizacijah združenega dela

— pridobivanje informatorja iz sindikalnih skupin.

Akcija bo zaključena 31. decembra, vendar pa ne sme predstavljati enkratnega dejanja, ampak si moramo prizadevati, da bodo njeni učinki trajni.

Izkušnje in spoznanja iz te akcije nam bodo dragoceni napotki za nadaljnje delo pri obveščanju naših delavcev.

Zato še enkrat. Vsi sedanji in bivši delavci oziroma sodelavci naše delovne organizacije, vključite se v akcijo TISOČ DELAVCEV — SODELAVCEV in sodelujte v glasilu Emailirec kot avtorji vseh novinarskih zvrsti (vesti, poročila, članki, reportaže, komentarji, podlistki, humuristični prispevki, karikature, križanke, fotografije ipd.).

Pričakujemo vaše sodelovanje!

Inventivna dejavnost v TOZD posoda

V življenju so ljudje, katerih delo, uspešnost in prizadevanje opazi malokdo, čeprav jih vsi poznamo, poznamo njihove dosežke, so nenadomestljivi, vendar to vzamemo kot samoumevno, da pač tako mora biti, še več, če je možno, iščemo njihove redke spodrsiljaje in na koncu se jih le še bežno spominjamo, da so storili »nekaj«.

Eden takšnih je gotovo Rej Marjan. Vrsto let neutruden inovator na svojem področju, nenadomestljiv v tehnologiji kovinske predelave. Njegovo področje dela niso samo najzahtevnejši vleki pločevine, temveč je specialist pri izdelavi raznih elabroratov in tudi pri razvojnem delu mu težko najdeš enakega. Vzgojil je vrsto mladih strokovnjakov, katerim je nesebično razdal svoje znanje. In vendar je tak človek ostal skromen in v senci. Še več. Njegova skupina je že velikokrat naletela na kritike o svojem delu. Kritike pa so sad nepoznavanja dela, ki ga on in njegovi podrejeni že vrsto let uspešno opravljajo.

Želim osvetliti vsaj delno, kaj vse se poleg standardnih opravil, kot je vzdrževanje tekoče proizvodnje v TOZD POSODA opravlja v tehnologiji kovinske predelave kot inventivna dejavnost. V zadnjem času je še povečana aktivnost pri osvajanju tehnoloških postopkov, kot tudi izboljšave obstoječih. Nekaj takšnih inovacij, za katere ve le mali krog ljudi, katere presegajo delovno dolžnost in za katere nihče ne pričakuje nobene nagrade, želim naštet.

1. Več deset let so bili lonci art. 3/28-36 cm vlečeni v štirih operacijah na najtežjih stiskalnicah. Predlog izboljšave je v 2 ali 3 vlekih — že uspešno preizkušeno, prihranek pa je tudi na pločevini. Potrebna je le minimalna delava že obstoječega orodja.

2. Zmanjšanje vlekov na kmečkih skledah art. 135/14-16 cm. Že tako racionaliziran postopek je uspelo tehnologom zmanjšati za en vlek. Po novem bo vršeno v eni operaciji.

3. Izdelava jedilnih skodel art. 201/16-24 cm brez oblikovanja so sad prizadevanja skupine. Vrsto let so zaman razni inovatorji poskušali rešiti ta problem. Pri novem postopku se zmanjša tudi premer ronele.

4. Vlečenje visokih kozic Ideal ekstra in Univerzal 14 do 22 cm je uspelo v enem vleku.

5. Za kombinirano vlečenje in obrezanje nizkih kozic Ideal — ekstra od 12 do 24 cm je potrebno novo orodje, operacije pa so se vršile ločeno.

6. Odprava enega vleka na težki stiskalnici pri odpreskih »AGIS« — stari program samo z dodelavo obstoječega orodja predstavlja velik prihranek.

7. Mazalni in centrirni žlebovi na maticah in gubnih ravnalcih so novost, s katero se omogoči intenzivno mazanje ronele med vlečenjem. Žlebovi so na površini matic in gubnega ravnalca širine 4–5 mm, globine 2–3 mm in v katerih se zadržuje mazalno sredstvo, ki se med vlečenjem nanaša na rondo. Tako intenzivno mazanje omogoča boljše kvaliteto vlečenja, globlji vlek, manjšo porabo mazalnega sredstva, enakomerno vlečenje po obodu, manjši izmeček ter manjšo obrabo orodja.

8. Kombinirano obrezanje in robljenje pokrovov art. št. 85, 86 in krožnikov art. 143 ter nizkih kozic. Prenos tehnologije iz oblikovalno-robilnih strojev na stiskalnico omogoča povečanje kapacitete, olajša delo in prihranek na delovni sili.

9. Uporaba matic, gubnih ravnalcev in pahov za vlečenje več dimenzij premerov posode — »več namensko vlečno orodje« je novost, saj je po tem predlogu možno z isto matico, gubnim ravnalcem oziroma pahom izdelovati več premerov vlekov, oziroma uporabiti več premerov ronele. Vsi ti elementi orodja se lahko brez večje obdelave uporabljajo obojestransko, le da bo pri nekaterih pahih potrebno izvesti vpenjalne glave, ki se montirajo bodisi na eno ali drugo čelno stran paha. Vpenjalna glava je tipizirana ter jo je mogoče predstavljati iz paha na pah. Prednost navedenega predloga je bistvena pocenitev izdelave vlečenega orodja, cenejše skladiščenje in vzdrževanje le-tega, predvsem pa bi velik del obstoječega orodja lahko že uporabili bodisi pri obnavljanju obstoječega oziroma izdelave novega orodja pri novem osvajanju.

To je nekaj primerov inovacij s področja kovinske predelave TOZD POSODA. Vse se res ne da napicati, vendar naj bo teh nekaj vrstic spodbuda za razmišljanje, da se da poleg nalog z opisom delovne dolžnosti tudi inventivno delati na svojem področju ter presegati tista normalna pričakovanja, saj noben še tako dober postopek ni popoln, ampak se najdejo vedno nove rešitve, le zadovoljiti se z obstoječim ne smemo.

A. Z.

**Dopolnilo k objavi
seznama predsednikov
in namestnikov
SDS v TOZD posoda**

Zaradi sklepa oz. potrditve DS TOZD POSODA, da se služba kontrole prestavi v DSSS, se pri izdelavi oz. reorganizaciji SDS v TOZD ta služba ni vstavila v seznam. Ker še vsaj do 1. 1. 1981 ta služba ne bo predstavljena iz TOZD, se sicer z zakasnitvijo objavlja, da je njihova delovna skupina označena s številko 47 kot zadnjo na seznamu SDS. Vodi jo predsednik Vlado Jurkošek, namestnik pa je Marija Popovič.

Predsednik SDS
TOZD POSODA

Mladinsko prostovoljno delo

Mladinske delovne akcije lokalnega, republiškega in zveznega značaja predstavljajo eno izmed pomembnih oblik interesnega združevanja mladih, saj na akcijah prostovoljno združujejo delo za zadovoljevanje družbenoekonomskih in drugih interesov širše družbenopolitične skupnosti. Mladinske delovne akcije, posebej zvezne in republiške so v celoti družbeno priznane in ovrednotene, kar pa še premalo velja za lokalne. Kako pomembne so MDA pri razvoju socialistične družbe kot je naša, nam povedo njihove značilne usmeritve: razvijanje tovarništva, bratstva in enotnosti, delovne navade, solidarnost, kolektivno delo, delegatski in samoupravní odnosi. Nikakor ne smemo prezreti pomembnega dejstva in praktičnih vrednosti MDA s področja kadrovske politike, saj predstavljajo s svojimi specifičnimi programi kadrovske šole celotne organizacije ZSMS.

Dobri rezultati na področju MDA, ki smo jih dosegli v prejšnjem mandatsnem obdobju, so se nadaljevali tudi še v tem obdobju. Vse doseženo pa še vedno ni plod stalnega dela, temveč kampanjskega, kot da je z prihodom bri-

gad z delovnih akcij konec »akcijskega« leta. V našem nadaljnjem delu moramo več narediti prav na tem področju. Nadaljnja usmeritev mora biti, da mladinska delovna brigada ne sme biti samo enkratna oblika združevanja mladih, kajti nesprejemljivo je dejstvo, da bi mladinske delovne brigade aktivno delovale na vseh področjih interesnih aktivnosti in dela na delovišču le v času

udeležbe na MDA, takrat postane delo, ki je vloženo v evidentiranje, formiranje in osveščanje brigadirjev kampanjsko. Celjani smo v tem obdobju sodelovali na naslednjih delovnih akcijah: Kozjansko 78, Avtoput Beograd—Niš 78, Rijeka 78, Šamac—Sarajevo 78, Pešter 79, Niš 79, Kozjansko 79, Istra 79, Sisak 80, Sarajevo 80, Brkini 80, Kozara 80, Suha Krajina 80, poleg tega pa še v brigadah »Zbra-

tinjeni gradovi« Celje—Doboj—Cuprija.

Vsi cilji MDA so bili doseženi, tako po delovnih rezultatih in seveda tudi tisti cilji, ki so življenjsko pomembni za mladega človeka in ki so vsem pogoj za uspešno in plodno vključevanje pri izgradnji socialističnega sistema. Kljub temu pa pri nekaterih akcijah ne smemo mimo dejstva, da se od brigadirja zahteva pretirana disciplina, ki presega meje normale in odtuja mladega človeka od akcij, posebej pa dejstvo, da še vedno niso enotno urejena pravila o organiziranju MDA v Jugoslaviji. Ta neurejenost in tudi ponekod »eksperimentiranje« pomeni odliv iste generacije, ki je že bila na akcijah že pri evidentiranju v naslednjem letu.

V Celju se že nekaj časa trudimo, da bi organizirali lokalno delovno akcijo. Prisotnost o pomenu le-te je še vedno premajhna. Na skupni seji predsedstva OK SZDL in OK ZSMS smo sprejeli enega od sklepov, da se v Celju vsako leto organizira vsaj ena lokalna delovna akcija, na kateri bi sodelovali tudi pionirji, med katerimi je veliko zanimanje za akcije. To pa bomo uspeli le, če bomo

mladinsko prostovoljno delo vnesli v srednjeročne plane. Dosedaj smo se morali zadovoljiti le z enodnevni akcijami, ki so imele velik uspeh kot so bile v letošnjem letu v mestnem parku, v KS Skofja vas ipd. Te enodnevne akcije dokazujejo, da je med mladimi interes za mladinsko prostovoljno delo in da so mladi pripravljeni delati. Seveda pa se tudi pri tem pojavljajo težave, kajti še vedno je mišljenje, da je dovolj, če gredo mladi na enodnevne akcije, delajo nekaj ur in se le-ta akcija zaključi.

To pa ni pravilno. Tudi tako organizirana akcija mora nositi v sebi politične elemente, ni dovolj le lopata in kramp. Veliko je bilo storjenega na področju organiziranja internih delovnih brigad v OZD, KS in šolah. Tam, kjer so začeli živeti, so le-te postale oblika dela OO ZSMS. Mladi, ki se združujejo v interne brigade, so poleg prispevkov k akciji za čisto okolje prispevali na najbolj konkreten način k stabilizaciji našega gospodarstva. Primeri za to so v Železarni Store, Aeru Celje, KS Dobrna in drugi. Še vedno pa ni dodelan sistem družbenega vrednotenja dela mladih v internih brigadah.

Mnogo je mladih, ki se evidentirajo za mladinske delovne akcije, vendar pa je pojav osipa pred odhodom na akcije še vedno velik. Delni vzrok za to je v togem obnašanju vodstev brigad, delni pa v nepravilnem vrednotenju mladih, ki so bili na akcijah v sredinah, kjer le-ti živijo, so učijo oziroma delajo. OO ZSMS morajo več posvetiti na družbenem vrednotenju brigadirjev in ne, da enako vrednotijo tistega, ki se je evidentiral za brigado, pa na akcijo zaradi subjektivnih vzrokov ni šel in tistega, ki je na akciji bil. Možnosti za to je več od informiranja o brigadirjih v internih časopisih, podelitev priznanj ipd.

V materialih, ki govore o informiranju, je zapisana kritika na odnos sredstev javnega obveščanja do mladinske problematike. Pojav kampanjskega pisanja o dosežkih brigade in številu brigadirjev v brigadi je na tem področju še vedno najizrazitejši. Nikarkršnega pomena ni, da novinarji pišejo statistične podatke, ki jih dobijo od OK, ko so brigade že na akciji. Bolje in bolj koristno je, če pišejo o brigadirjih, če vzpostavijo z njimi intervju ipd. pred odhodom na akcije ali po prihodu ali pa ob obisku brigadirjev na akcijah.

Šport združuje mlade

Novo vodstvo OO ZSMS TOZD radiatorji

V četrtek, 4. 9. 1980 so mladi v TOZD Radiatorji izvedli volilno programsko konferenco OO ZSMS. Konferenca so se udeležili skoraj vsi mladinci iz tozda, predstavniki DPO iz TOZD, direktor TOZD ter predsednik OK ZSMS Celje.

Na konferenci so mladi kritično spregovorili o svojem delu v preteklem obdobju ter izpostavili tudi ravnanje nekaterih posameznikov, ki kršijo delovne obveznosti oziroma njihovo ravnanje negativnega vpliva na uspeh vseh mladih v tozdu.

V razpravi je sodeloval poleg predstavnikov tozda tudi predsednik OK ZSMS Celje tov. Rihard Majcen, ki je podal nekaj konkretnih napotkov za izboljšanje dejanskega stanja v OO ZSMS oziroma za kvalitetnejše delo v prihodnjem obdobju.

Razrešili so tudi nekaj bistvenih problemov, pred katerimi so se znašli pri svojem delu, spregovorili o trenutni gospodarski in politični situaciji, sprejeli nov

program dela za naslednje obdobje ter izvolili novo predsedstvo OO ZSMS.

V predsedstvo OO ZSMS TOZD Radiatorji so bili izvoljeni naslednji kandidati:

Veber Boris — predsednik, Šekoranja Stanko — sekretar, Korošec Bojan — referent za SLO in DS, Lipar Zoran — referent za

šport, Jelenko Marija — referent za kulturo, Soršak Marjan — referent za idejno politično delo, Kos Dani — referent za informiranje in Esih Janko — referent za izobraževanje.

V komisijo za družbeni standard pa so bili izvoljeni:

Poznič Stanko — predsednik, Remus Marjan — član, Bikovšek Marija — član.

Izvolili so tudi nadzorni odbor v sestavi:

Mastnak Srečko, Gaber Milena, Grahovec Radislava.

Mladina iz TOZD Radiatorji si bo tako skupaj z novoizvoljenimi člani predsedstva OO ZSMS še nadalje prizadevala, da aktivno in ustvarjalno sodeluje in izpolnjuje naš samoupravní socialistični družbeni sistem.

Problematika uvoza

Zaradi plačilno-bilančnega položaja države je bil na zadnji seji Skupščine SISEOT dne 3. 9. 1980 sprejet sklep o dodatnih omejitvah pri razpolaganju z devizami za plačevanje uvoza reprodukcijskega materiala, opreme in blaga široke potrošnje. Po tem sklepu je bilo vsem DO, začasno, do uresničitve izvrševanja projekcije plačilno-bilančnega položaja SR Slovenije, s 1. 8. 1980 omejeno razpolaganje z ustvarjenimi, združenimi in pridobljenimi devizami na 60 %.

Na osnovi gornjih ukrepov so se nam možnosti uvoza zelo zmanjšale, tako da je naša DO prišla v izredno težaven položaj. Zato je bilo potrebno že v mesecu septembru nujno zmanjšati uvozne potrebe na višino razpoložljivih deviznih pravic, s čimer bodo zagotovljeni samo najnujnejši repromateriali iz uvoza.

Tako zmanjšana možnost uvoza nikakor ne bo zadostovala za realizacijo uvoznih planov, kar pomeni, da lahko pričakujemo v naslednjih mesecih velike težave tudi v proizvodnji, če ne bo mogoče takoj najti ustreznega nadomestila na domačem trgu. Naša prvenstvena naloga je, da DO izvozi čimveč, da bi na ta način lahko povečali uvoz.

S temi merami bodo zlasti prizadeti tisti TOZD, ki rabijo veliko reproduktivskega materiala iz uvoza.

Marjana Lorber

Pregled našega dela

PREMAJHEN DOHODEK USTVARJAMO GLEDE NA TAKO ŠTEVILO ZAPOSLENIH. Z VEČJIM DOHODKOM BI USTVARJALI VEČ SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE IN PRIMERNEJŠO AKUMULACIJO.

V začetku meseca septembra je bila seja razširjenega kolegija direktorjev TOZD, direktorjev sektorjev, vodij samostojnih služb ter predstavnikov političnega aktiva delovne organizacije EMO. Objavljamo glavne izvlečke in ugotovitve.

V uvodu je podal glavni direktor informacijo o situaciji, v kateri je delovna organizacija EMO, v primerjavi z republiko in kovinsko industrijo Slovenije. Primerjave so vzete na osnovi polletnih rezultatov celotnega gospodarstva Slovenije, kovinske industrije in DO EMO. Glavni pokazatelji so: glej tabelo! Ugotovitve na osnovi podatkov so:

PRIMERJALNA TABELA NA OSNOVI POLLETNIH REZULTATOV CELOTNEGA GOSPODARSTVA SLOVENIJE, KOVINSKE INDUSTRIJE SLOVENIJE IN DELOVNE ORGANIZACIJE EMO

(v milijonih din)

Element	Gospodarstvo SRS	%	Kov. ind. Slov.	%	EMO	%
Celotni prihodek	398.932	132,4	40.608	134,1	1.222	127
Dohodek	95.419	130,7	12.590	129,5	395	127
Čisti dohodek za OD	56.848	122,1	5.819	124,1	221	122
Akumulacija	14.799	151,5	1.699	165,1	25	237
Delež akumulacije v CP	3 %		4 %		2 %	
Delež akumulacije v DOH	15,5 %		13,5 %		6,32 %	
Zaposleni (vkal. ure)	641.674	101,6	84.672	100,3	3.531	
Dohodek (del. dni)	148.705	115,5	148.695	114,5	112.111	
OD na delavca	7.951	120			7.187	
Dohodek na uporabljena sredstva	17,92 %		22,83 %		34 %	
Celotni prihodek na porabljena sredstva	131,44 %		144,96 %		148 %	

CELOTNI PRIHODEK je bil v prvem polletju v gospodarstvu Slovenije dosežen v višini 398.932 milijonov din, indeks povečanja je 132,4 %. Za kovinsko industrijo Slovenije je ta podatek 40.608 milijonov din, indeks povečanja je 139,1 %, delež kovinske industrije v celotnem prihodku gospodarstva Slovenije je 23,18 %. DO EMO je v prvem polletju ustvaril celotnega prihodka za 1.222 milijonov din, indeks povečanja je 127 %. To se pravi za 7 % manj kot kovinska industrija Slovenije in 5,4 % manj kot povprečno gospodarstvo Slovenije. Delež EMO v celotnem prihodku slovenskega gospodarstva znaša 0,3 %. V Sloveniji je 333 delovnih organizacij, ki so ustvarile tak celotni prihodek kot EMO. V kovinski industriji je delež EMO 3 %, torej imamo povprečno 33 takih delovnih organizacij kot je DO EMO, glede na ustvarjen celotni prihodek.

DOHODEK je bil ustvarjen v prvem polletju 95.419 milijonov din ali za 30,7 % več kot v letu 1979 v gospodarstvu Slovenije, v kovinski industriji Slovenije je bil dohodek ustvarjen v višini 12.590 milijonov din ali 129,5 %, delež kovinske industrije v dohodku gospodarstva Slovenije je 24,47 %.

Dohodek EMO je bil dosežen 395 milijonov din ali indeks 127 %. Delež EMO v dohodku gospodarstva Slovenije znaša 0,41 %, medtem ko je delež dohodka EMO v dohodku kovinske industrije Slovenije 3,13 %.

ČISTI DOHODEK ZA OSEBNE DOHODKE znaša v gospodarstvu Slovenije za prvo polletje 56.848 milijonov din ali 22,1 % več kot lansko leto, v kovinski industriji pa znaša čisti dohodek za OD 5.819 milijonov din ali za 24,1 % več kot leto prej. Delež kovinske industrije Slovenije v gospodarstvu Slovenije je 25,12 %. EMO je dal čistega dohodka za osebnih dohodke 221 milijonov din, delež v gospodarstvu Slovenije znaša 0,38 %, delež v kovinski industriji je 3,79 %.

V gospodarstvu Slovenije je delež AKUMULACIJE v CELOTNEM PRIHODKU 3 % in 15,5 % v DOHODKU. V kovinski industriji Slovenije je delež akumulacije v celotnem prihodku 4 % in 13,5 % v dohodku. V DO EMO smo nasproti celotnemu prihodku ustvarili akumulacije za 2 %, nasproti dohodku za 6,32 %. Oba podatka sta še za enkrat slabša kot sta v kovinski industriji in celotnem gospodarstvu Slovenije.

GOSPODARSTVO SLOVENIJE IN KOVINSKE INDUSTRIJE.

OD na zaposlenega znaša v gospodarstvu Slovenije 7.951 ali 20 % več kot v letu 1979. V EMO znaša OD na zaposlenega 7.187 din ali 90,39 povprečnih osebnih dohodkov Slovenije.

Nizko povprečje osebnih dohodkov imamo tudi zaradi slabe kadrovske strukture zaposlenih. Čeprav imamo nižje povprečne osebne dohodke kot v gospodarstvu Slovenije in kovinske industrije, je masa osebnih dohodkov relativno višja kot v kovinski industriji. Delež EMO v istem dohodku za osebne dohodke v kovinski industriji Slovenije je 3,79 %, delež EMO v dohodku kovinske industrije Slovenije pa je 3,13 %. Da bi EMO imel isti delež osebnih dohodkov v masi osebnih dohodkov v prvem polletju za 30 milijonov din. V kolikor bi za 30 milijonov din povečali akumulacijo, bi se s 55 milijoni din akumulacija približala povprečnim rezultatom kovinske industrije in gospodarstva Slovenije nasploh. Od tod sledi zelo preprost zaključek: premajhen dohodek ustvarimo glede na tako število kakršno nas je. Z večjim dohodkom bi ustvarili več

sredstev za osebne dohodke in primernejšo akumulacijo.

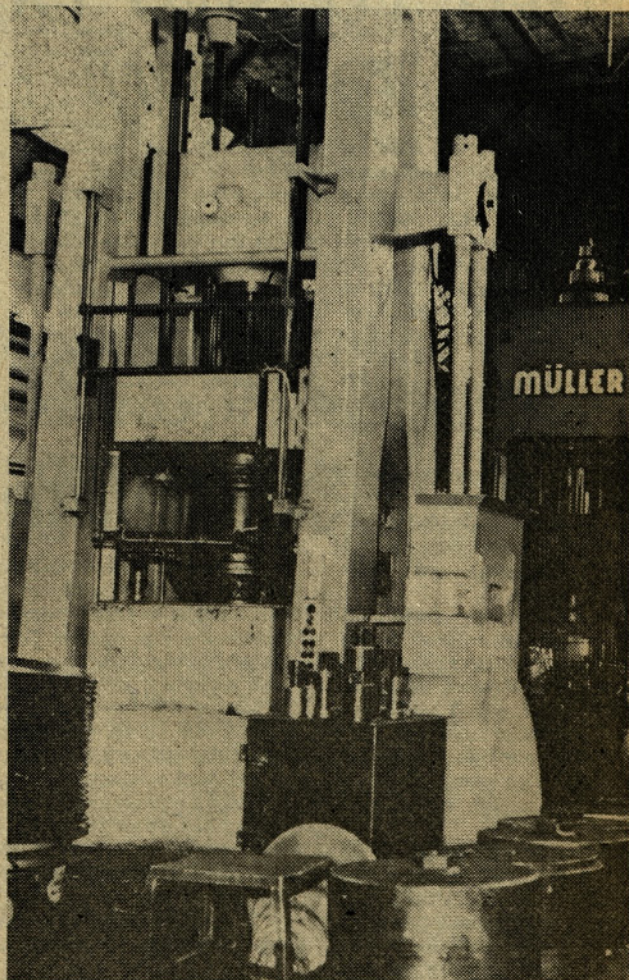
Dohodek na porabljena sredstva znaša v Sloveniji 17,92 %, v kovinski industriji 22,82 %, v DO EMO 34 % ali za 90 % kot v gospodarstvu Slovenije in za 49 % več kot v kovinski industriji Slovenije. Glavni vzrok za to je, da imamo v EMO sredstev malo, strojni park je star in odpisan.

Primerjava celotnega prihodka s porabljenimi sredstvi: v slovenskem gospodarstvu 113,44 %, v kovinski industriji 144,96 %, v EMO 148 milijonov din ali 12 % več celotnega prihodka glede na stroške kot gospodarstvo Slovenije in za 3 % več kot v kovinski industriji Slovenije.

Iz teh podatkov je razvidno, da moramo v prvi vrsti storiti naslednje:

— glavni problem je bitka za produktivnost, VEČ DOHODKA NA ISTO ŠTEVILO ZAPOSLENIH, večja fizična produktivnost dela in priznanje dohodka na trgu,

— potrebno je vložiti vse sile v bitko za večji dohodek v zadnjih mesecih letošnjega leta, sicer se bo EMO znašel v izjemno kritični situaciji.

USTVARILI SMO ZA 1/4 MANJ DOHODKA NA DELAVCA KOT POVPREČNO

Zaradi znanih ukrepov gospodarske politike v državi se pojavljajo od avgusta dalje še hujši problemi:

— devalvacija v mesecu avgustu je bistveno podražila uvoz, medtem ko je bil pri izvozu za polovico manjši efekt kot smo pri podražitvi uvoza izgubili. Sprožila se je množična podražitev cen repromateriala in surovin. Cene naših proizvodov so marsikje ostale na isti višini. Zaradi zunanjetrgovinske situacije moramo v Sloveniji postati izvozni aktivci; — izvoz moramo močno povečati, uvoz pa močno znižati.

V delovni organizaciji EMO smo v prvem polletju ustvarili glede na plan celotnega prihodka za 98 %, dohodka za 100 %, za poslovni sklad 98 % glede na plan, za rezervni sklad 43 %, za sklad skupne porabe 29 % glede na dinamiko plana.

Plan proizvodnje je bil izvršen 93 %, prav tako plan prodaje.

V juliju in avgustu znaša izpad proizvodnje prek 21 milijonov din, izpad prodaje pa 37 milijonov din. V operativnih planih za mesec september ta izpad proizvodnje in prodaje ni planiran. Glede na navedene podatke nas čaka v zadnjih mesecih velika obveza, zato moramo v naši delovni organizaciji ustvariti POPOLNO MOBILIZACIJO, ker lahko v nasprotnem primeru nastopi hude težave. PLANIRANE REZULTATE MORAMO DOSEČI ZA VSAKO CENO, v nasprotnem primeru lahko zapademo že v obdobju od 1.—9. 1980 v izgubo. Znano nam je, da imamo hude težave z oskrbo, uvozom, likvidnostjo itd. Zaradi tega bo treba sprejemati bolj fleksibilne poslovne odločitve, pri delu bo treba drugemu pomagati, spoštovati kolektivno in individualno odgovornost. Konkretnega dela imamo dovolj, zato ne smemo izgubljati časa s filozofiranjem in govoricenjem, ampak moramo vsi trdo prijeti za delo.

Poleg bitke za realizacijo letošnjih planov so osnovne naloge naslednje:

1. Veliko konkretnega dela nas čaka pri konkretizaciji plana za leto 1981.

2. Pri srednjeročnem planiranju 1981—1985 bomo pričeli z usklajevanjem in sporazumevanjem.

3. Pri uvedbi skupinskega nagajevanja po rezultatih dela moramo sprejeti ustrezne samoupravne akte in organizacijske predpise ter preizkusne meritve. Z delom moramo končati do 1. 1. 1981.

4. Pripraviti je potrebno koncept pristopa za prezaoplitve režijskih kadrov v proizvodnjo.

5. Angažirati se moramo pri uveljavitvi marketing koncepte.

Gospodarjenje z vidika zaostritve reproduktivno tržnih pogojev

Veliko vprašanj se postavlja, porajajo se odgovori in rešitve, kako zagotoviti v današnji situaciji zaostritve gospodarjenja eksistenčni prostor s kolikor toliko svetlo perspektivo za uspešnejši jutrišnji dan. Misli delovnih ljudi in gospodarstvenikov večine delovnih organizacij makro regije so usmerjene v teh trenutkih v smer, kaj in kako storiti, da se reprodukcijski cikel ohrani, še več, da se mu z določenimi prejemami in spodbudami da moči za vzpon k ciljem, ki smo si jih zadali, katerih doseganje pomeni prosperiteto in vitaliteto gospodarstva. Nekoliko težje razmere in možnosti gospodarjenja, ob pogojih, ki nam jih je prinesla zaostritve ob prvem paketu gospodarskih ukrepov sicer ni spodbudna glede na težave s katerimi se srečujemo pri oskrbi, je pa nujna za postavitev realnih parametrov jutrišnjega dne. Tega se moramo vsi zavedati in z zavestjo in zavzetostjo vsak po svoje glede na možnosti doprinesiti delež za ostvareitev pogojev pozitivne gospodarskega ciklusa. Marsikdaj je ležernost in nezainteresiranost osnovni vzrok, da mnogo izgubljam, izpuščamo iz rok to kar je težko nadomestljivo, največkrat pa žal izgubljeno.

Leta nazaj smo gradili in vlagali v sodobne predelovalne obrate, vse na nekakšnih visokotelečnih ekonomskih elaboratih, nihče si ni postavljaj vprašanj ali se zaskrbljen zamislil, kaj pa surovinska baza? Ni bila ta preveč zapostavljena? Ali bo lahko parirala velikim zahtevam predelave, ali ni bilo na tem področju premalo storjenega in kako je možno, da celotno oskrbo ali nje več del bazira na uvozu, še posebej ker nikakor nismo prišli na zeleno vejo v zunanje trgovinski bilanci. Tudi svetovno gospodarstvo doživlja svoje viške in padce, to je realnost gospodarskega cikla, ki ga ni mogoče zanemariti. Leto nazaj pa smo pričeli prav takim negativnim nihanjem na zunanjem trgu, ki se pri nas odraža ob tolikšni navezanosti na zunanje tržišče še veliko bolj.

Zaostritev na področju nabave surovin in reproduktivskega materiala ob retrogradnih učinkih deviznega deficita je postavila večji del gospodarskih organizacij v položaj, ko redna oskrba pomeni bistveni eksistenčni problem. Domačih surovin ni, ali pa jih je premalo. Situacijo pa še zaostrije monopolistični odnos nekaterih domačih dobaviteljev ob že tako reduciranih uvoznih možnostih in dispariteti dinarja. Težave z oskrbo so največje tam, kjer so proizvajalci vezani izključno na uvoz osnovnih surovin, oziroma tam kjer je udeležba uvoženih materialov procentualno višja od domačih. Težave so največje pri oskrbi s proizvodi črne, barvne metalurgije, papirne in kemične industrije, industrije elektro materiala in vzorčno vezano na pomanjkanje materialov problem kooperacije. Vsi ti problemi so pogojili situacijo, negarantiranje oskrbe in določenih negativnih pojavov po načelu vzami ali pusti brez vodila ekonomike kot bistva tega dela poslovanja.

Jugoslovanski proizvajalci izdelkov črne metalurgije se lahko pohvalijo z velikimi predelovalnimi kapacitetami in tehnologijo, ki bi z do-

seganjem optimalnih proizvodnih rezultatov pokrila ne samo domače potrebe ampak krila tudi velik del izvoznih potreb. Toda več let nazaj je to samo neuresničljiva vizija katere ključni problem je surovinska baza. Odvisno od uvoza polfabrikatov je prišla do izraza

isti — uvoz z vsemi omejitvami ih težavami glede kvot, razpoložljivih deviznih sredstev in izdobjavnimi zamiki. Neoskrbljenost prisiljuje predelovalce zmanjševati proizvodnjo, jih sili v preusmerjanje proizvodnje in kar je najhujše ustavljanje določenih obratov za čas, ko se bodo nekako oskrbeli za

ravno v tem času, času zunanje tržnih nihanj in pomanjkanju deviznih sredstev in uvoznih restrikcij. V tekmi za devizami je orientacija jasna, ne glede na neoskrbljenost domače kovinske predelave forsirajo izvoz ob že tako pičli produkciji. Hkrati pa svoje proizvodne zmogljivosti zaposlujejo, seveda v manjši meri s predelavami za inokupce. Iz kupiček domačih potrošnikov je tako še ob neštetih proizvodnih problemih železarjev minimalni. Ker se železarne oskrbujejo iz različnih virov tudi kvaliteta nima in to še pogloblja problematiko pravočasne oskrbe zahtevnejših programov predelave. Istočasno s neizpolnjevanjem pogodbenih obveznosti pa nezadržano rastejo cene proizvodov črne metalurgije na podlagi uradnih povišanj in vspretno na račun boljših kvalitet in specialnih zahtevkov ter sovlaganj. Toda na vključ vsemu ostaja oskrba ista oziroma se slabša skupaj s vprašanjem kje se oskrbeti? Odgovor je v večini primerov

nadaljno proizvodnjo.

Nič boljša ni situacija na področju barvne metalurgije. Proizvajalci so motivirani na izvoz za pokrivanje uvoznih potreb. Dobave surovin iz uvoza so neradne in temu primerna je tudi oskrbljenost domačega tržišča. Barvne kovine, ki jih proizvedemo doma bi zadostile domačim potrebam, se pa nepredelane izvažajo.

Pri papirni in kemični industriji moramo poudariti, da je tu odvisnost od uvoženih surovin največja, saj je domača surovinska baza zanemarljivo mala. Veliko število proizvodnih obratov bazira na uvozu osnovnih surovin, s tem da se je deficitarnost kemikalij na zunanem trgu močno povečala in da poraba presega razpoložljive količine. Domače proizvodne kapacitete so premale z zastarelo eksploatacijsko tehnologijo, ki ne more slediti povpraševanju predelave. Ta branža je bila vseskozi zanemarljiva in se je vanjo premalo vlagalo, kar bi se danes sigurno obrestovalo, glede na po-

manjkanje teh materialov in občutnega skoka zunanjih cen.

Pomanjkanje barvnih kovin pesti tudi industrijo elektromateriala predvsem proizvodnjo električnih vodnikov, uvozne restrikcije pa pogojujejo pomanjkanje materiala za izdelavo svetilnih teles.

Vzročno je na pomanjkanje vezana tudi oskrba s kooperacijskimi materiali. Primanjkuje surovin za dekorje (barve in papirja, ki sta izključno iz uvoza), za bakelitne dele (fenolne smole iz uvoza) in ostale sestavne dele (od plastike do zahtevnejših kovinskih materialov).

Vsi omenjeni problemi od uvoznih omejitev, do notranjih proizvodnih težav vključno z nezadostno surovinsko bazo, neurejenih cen, pospešenim izvozom nekaterih neoplemenitenih surovin obremenjujejo kovinsko predelavo in postavljajo v negotov položaj, kje in kako se oskrbeti za jutrišnje proizvodnje? Normalna reprodukcija je otežena in podvržena životarenju brez perspektive. Zato bo potrebno več zavzetosti na vseh nivojih gospodarskega življenja, predvsem v iskanju domačih rezerv ob smotrnem uvozu le tistega materiala, ki ga doma ni ali pa ga je premalo. S samoodpovedovanjem, z večjo delovno vneto in postavitvijo realnejših pogojev za pozitivne deficitarnih panog se bo ponudba trga povečala oskrba ustalila in reproduktivna sposobnost gospodarstva pozitivna. Skrbneje bo potrebno gospodariti s sekundarnimi surovinami, pospešiti njihovo vračanje v predelavo. Nujno bo posvetiti večjo skrb gospodarjenju z materiali, ker ne samo zavest delovnih ljudi ampak tudi situacija oskrbe pogojuje večjo varčnost z materiali s stališča racionalizacije porabe, zmanjšanje izgub in propadanja materiala, kar je še vse prepegost pojav v naši predelavi.

Tudi naša delovna organizacija ni izvzeta iz omenjenih problematike, saj predstavlja obsežen člen v verigi jugoslovanske reprodukcije. Na širokem področju poslovanja se srečuje z vsemi naštetimi težavami redne oskrbe, ki pa smo jih do danes uspešno premostili, kar mnogim ni uspelo. Večjih zastojev nismo beležili in da bi bilo tudi v prihodnje tako je potrebno še več zavzetosti na vseh nivojih in več koordiniranega dela pri oskrbi in porabi materialov.

Vodja poslov.
repro materiala
Stanislav Hren

Inovacije kot službena dolžnost

Nosilci inovacijskih procesov so ustvarjalni delavci. Čeprav marsikje ustvarjalnost vpisemo v dela in naloge, je jasno, da se ustvarjalnost ne da ukazati, ampak jo lahko le motiviramo in stimuliramo. Poleg osebnih kvalifikacij ustvarjalnega delavca je potrebna namreč tudi ustvarjalna klima oziroma delovno okolje, ki to ustvarjalnost ne preneha vzpodbujati.

Že precej časa je nedvoumno, da je osnovno gibalno napredka in večanja dohodka uvajanje novosti — inovacij. Se vedno pa se pojavljajo dileme okrog kriterijev za določanje stopnje novosti, stopnje povečanja dohodka in prispevka posameznega delavca k temu povečanju dohodka. Velike spremembe se zelo redko dosežejo brez teamskega dela in brez udeležbe strokovnjakov, raziskovalcev in poslovnih delavcev, katerim pa je to takojmenovana službena dolžnost. Vendar je v praksi težko napraviti razliko med tistim delavcem na prejšnjih delovnih opravilih, ki uvaža spremembe in s tem nosi tudi razlike in posledice zgrešenih ali neuspešnih sprememb in tistim, ki te spremembe zavira, s tem ne dela napak, a za delovno organizacijo dolgoročno dela nepopravljivo škodo, ker tudi nobenih izboljšav ne dopušča.

Kako pri vseh strukturah zagotoviti inovacije, je zelo kompleksno vprašanje, ki zahteva na koncu določene kompromise, zato bomo pri opredelitvi dolžnosti inoviranja izhajali iz dosedaj spoznanj in uveljavljenih dejstev in ukrepov ter iz teh izvedli kriterije za EMO.

Zakon o združenem delu pravi v 130. členu, da »vsak delavec, ki pri delu z družbenimi sredstvi z inovacijo, racionalizacijo ali drugo obliko ustvarjalnosti prispeva k povečanju dohodka, ima pravico do posebnega nadomestila«.

Stališča in priporočila sindikatov so jasna, »če je delavčeva rešitev boljša, cenejša, izvedena hitreje in kvalitetneje od pričakovane naloge, je to preseganje naloge, investicije in jo je treba ustrezno obravnavati«.

Pravilnik o inovacijah EMO opredeljuje v 4. členu, da »lahko predlaga inovacijo in je upravičen do primerne odškodnine vsak član kolektiva ne glede na položaj, ki ga ima in dela, ki ga opravlja«.

Inovacije po našem pravilniku so: izumi, tehnične izboljšave, koristni predlogi, modeli in vzorci. Vsi predlogi:

- za izboljšanje organizacije ter poslovanja,
- za projekte, konstrukcije in tehnološke postopke, ki jih pripravijo in izvršijo strokovni sodelavci v okviru svojih rednih delovnih nalog,
- ki pomenijo samo prenos znanih tehničnih izkušenj iz drugih domačih ali tujih organizacijskih enot z bolj razvito tehniko ali iz strokovne literature,
- za nezaščitene modele in
- za zaščitne vzorce,

se obravnavajo kot koristni predlogi.

Zelo natančno je v 3. členu pravilnika opredeljena dolžnost:

»Delovna dolžnost je opravljanje vseh tistih aktivnosti, ki jih od delavca pričakujemo. Aktivnosti so opredeljene v katalogu del in nalog. Vsak delavec mora dobiti program dela za svojo nalogo, imeti mora definirane cilje, ki jih naj doseže.

Inovacijska dejavnost obsega vse tiste predloge delavcev, za katere niso bile izdane redne delovne zadolžitve oziroma obveznosti in tiste, ki presegajo pričakovanja izdanih nalog.«

Iz vseh teh dejstev in potrebe po obrazložitvi navedenih členov za lažje in enotnejše odločanje komisij, predlagam naslednje zaključke:

1. Vsak strokovni in poslovni delavec, ki ob svojem rednem delu zniža predvidena vlaganja oziroma stroške in delovni čas, ali predlaga novo, originalno rešitev, ima pravico, da se mu prizna presežni del kot inovacijsko storitev.

2. Za raziskovalce pomeni izvirno rešitev priznanje patentne zaščite. Zaradi dolgih rokov pri podeljevanju patenta (do 7 let), se predlagatelju obračuna odškodnina kot akontacija za eno stopnjo pomembnosti nižje (npr.: zaščiten izum kot tehnična izboljšava, prijavljen model kot koristen predlog), po uveljavljeni zaščiti pa se naredi poračun.

3. Preseganje rednih delovnih nalog in pričakovane rezultata ocenjuje neposredno nadrejeni delavec. Če je mnenje sporno, določi komisija za inovacije strokovno komisijo za ocenitev. Za ocenjevanje uporabljamo poseben vprašalnik.

Mladi v uresničevanju družbeno-ekonomskih odnosov

Aktivnost v boju za nadaljnjo graditev samoupravnih, družbeno-ekonomskih odnosov izhaja iz zakona o združenem delu in iz njega izvedenih sistemskih zakonov. Ker je uveljavljanje novih odnosov življenjskega pomena za celotno mlado generacijo, je to ena najbistvenejših in trajnih nalog ZSMS. Da pa bi mogli realizirati zastavljene naloge na tem področju, smo z začrtano akcijo jačanja osnovnih organizacij ZSMS že dosegli konkretne rezultate. Zavedajoč se, da bomo bitko za nove odnose dosegli v bazi, smo vse sile vložili v jačanje OO ZSMS. Nalogo na tem področju je prevzela konferenca mladih delavcev s svojimi komisijami ter s pomočjo ostalih komisij pri predsedstvu. Danes šteje Konferenca mladih delavcev 149 OO ZSMS, v katerih je približno 9000 mladih delavcev. Od vseh OO ZSMS na tem področju je izredno aktivnih okoli 50 odstotkov, 30 % vseh uspeva na svojem področju, vendar še vse preveč kampanjsko, 10 % od njih je le občasno ali sploh ne pokaže svojega dela. Vzrok za takšno stanje je iskati v premajhnem idejnopolitičnem delu v teh OO ZSMS, pa tudi v slabih odnosih znotraj določenih OZD. Takšnemu zastavljenemu konceptu dela mora biti v bran dobra kadrovska struktura KMD, posebej še v predsedstvu, kar pa vsekakor bi bilo in je bilo na tem področju potrebno izvesti kadrovske spremembe med mandatom. Še vedno lahko ocenjujemo, da pešiča aktivistov nikakor ne more realizirati vseh nalog. Del krivde za to leži na neodgovornosti nekaterih predsednikov in sekretarjev OO ZSMS, ki so dogovore nedosledno, površno posredovali članstvu ali pa sploh niso poskrbeli za udeležbo na posvetih.

Seveda bi bilo nekorrektno, če bi ostali le na težavah. V tem obdobju smo dosegli in realizirali večino zadanih nalog. Če smo ob koncu prejšnjega obdobja ocenjevali, da se mladi premalo vključujejo oz. premalo upoštevajo pomen kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih planov, moramo danes oceniti, da je stanje povsem različno. Na vseh nivojih so mladi vključeni na priprave na srednjeročno obdobje, kar je še posebej uspela seja OK ZSMS, ki je bila pripravljena v mesecu septembru lani za to temo. Vendar pa je subjektivni vpliv na tem področju kljub uspehom še vedno premajhen. Konferenca je pokazala, da so mladi zainteresirani za vključevanje v pripravo srednjeročnih programov, saj se z njimi načrtujejo temeljne smeri delovanja.

Na področju izgradnje stanovanj in uveljavljanja novih družbeno-ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu smo se vključili z vsvo vlogo, kajti problematika in uveljavljanje novih družbeno-ekonomskih odnosov je v interesu vseh nas. V ta namen je KMD organizirala dva posveta, kjer smo se v Celju dogovorili za stališča in razpravo na Republiški konferenci ZSMS, pred tem pa je bila ta tematika na seji predsedstva.

Že od decembra lanskega leta se je občinska organizacija ZSMS vključila v realizacijo aktivnosti in nalog na področju ekonomske stabilizacije. Predsedstvo je na osnovi materiala, ki ga je pripravila komisija za družbeno-ekonomske odnose sprejelo »naloge ZSMS na področju ekonomske politike stabilizacije«. S tem smo razširili akcijo »Vsi za večjo stabilnost«, ki je v ZSMS trajala že dalj časa. Prek raznih oblik in metod dela, ki

so izhajale na osnovi sprejetih dokumentov, so se OO ZSMS seznanjale z nalogami, pa tudi s situacijo.

Danes lahko trdimo, da smo na tem področju dosegli vidne rezultate, ki se kažejo v vključevanju mladih v razgovore o gospodarjenju, v organiziranju internih delovnih brigad, skozi katere mladi najkonkretnije prispevajo k stabilizaciji, k zmanjšanju stroškov ipd. Mladinsko prostovoljno delo dobiva tako v sedanjih pogojih delovanja vse večji pomen v posameznih sredinah. Konkretni uspehi so vidni v Železarni Store, Aeru, Kovinotehni itd. Akcije od zbiranja odpadnega materiala do pomoči internih delovnih brigad pri remontih do pomoči za normalni tok proizvodnje so postale sestavni dela aktivnosti osnovnih organizacij ZSMS. Da bi se lahko mladi bolj vključili v razprave o ocenah gospodarjenja, je center za obveščanje in propagando izdal skupaj s komisijo za družbeno-ekonomske odnose v biltenu OK ZSMS obrazložitev osnovnih pojmov ekonomije. Še vedno pa bo potrebnost organizirati več posvetov, okroglih miz in drugih oblik dela, kjer bodo mladi seznanjeni z osnovnimi pojmi s področja družbeno-ekonomskih odnosov, tako bomo uspeli zvišati raven znanja, kar bo pomagalo aktivnejšemu vključevanju mladih v boju za ekonomsko stabilizacijo, v boju za nadaljnjo graditev samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov. Poleg teh nalog smo si v program dela KMD zadali za nalogo organiziranje dveh problemskih konferenc, ki pa jih zaradi že omenjenih razlogov nismo izvedli. Na tem področju se bo potrebno bolj kot dosedaj aktivneje vključiti v politiko zaposlovanja, posebej še glede na stanje zaposlovanja v gospodarstvu in dogovorjene meje zaposlovanja.

Mladi smo sodelovali pri razpravi o uveljavljanju Zakona o združenem delu skupaj s sindikatom, ter razpravljali o merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov. Na področju dohodkovnih odnosov smo razpravljali in opozarjali na najbistvenejše napake in pomanjkljivosti, premalo pa smo, to lahko danes ugotovimo, naredili, da bi skupaj z drugimi te napake odpravili.

Miloš Pešec

4. Pri predlogih inovacij za vzdrževanje je za ocenjevanje predlogov pristojni poslovni delavec, na katerega strokovnem mestu se pojavi prihranek.

5. V čimvečji meri moramo uporabljati določilo, da se pri predlogih v idejnih oblikah, razdeli do polovice odškodnine med posamezne službe in posameznike, ki so prispevali k realizaciji idej.

Z upoštevanjem predlaganih kriterijev bomo naredili še en korak pri večanju števila, predvsem pa gospodarskega prihranka pri inovacijah v EMO. Seveda pa bo potrebno ob tem povečevanju prihranka uvesti tudi bolj natančno spremljanje stroškov za uvajanje inovacij in ugotavljanje dejanskega povečanja dohodka zaradi uvedenih inovacij.

Knjižne zbirke Prešernove družbe dostopne vsakomur

Leto se je prevesilo v drugo polovico in ljudje bomo spet nekoliko več segali po knjigah. To nam je potrebno za razvedrilo, za izobraževanje, za kulturno osveščanje. Vedno bolj se zavedamo pomena kulture za ohranjanje in razvijanje zdravih medsebojnih odnosov, za vzgojo delavca v samoupravnem socialističnem delovnem procesu. Ta pomen je nenazadnje potrdila že zgodovina, saj smo se Slovenci, kot narod v veliki meri ohranili tudi po zaslugi naših pesnikov in pisateljev, zavednih sinov in hčera svojega ljudstva.

Žal pa tržne zakonitosti velikokrat malicijo prizadevanje za izpolnjevanje kulturnega poslanstva tudi na področju založništva. Tako dobi delavec včasih na slovenskem knjižnem trgu tudi knjigo, ki ga ni vredna in po ceni, ki mu je ne bi bilo treba plačati oziroma je skrajno neprijemna.

Eden izmed načinov, kako delavcem, kmetom, študentom, ki prejemajo nižje osebne dohodke, omogočiti nakup prav tako dobrih knjig kot jih ponujajo številni akviziterji komercialnih založb (ponavadi za precej več denarja) nam je posredovala Prešernova družba iz Ljubljane, ki se že vrsto let uspešno upira takšni komercializaciji in v tem tudi uspeva. Njihove knjige so s pomočjo številnih javnih in kulturnih delavcev dobro izbrane, po tehnični opremljenosti enakovredne drugim in do petkrat cenejše od podobnih, ki jih je moč kupiti na trgu.

Prešernova družba nam ponuja svojo »Redno knjižno zbirko« in zbirko romanov iz svetovne književnosti »Ljudska knjiga«.

Vsebinsko obeh zbirk objavljamo v nadaljevanju članka.

»LJUDSKA KNJIGA« zbirka romanov iz svetovne književnosti

Tudi do 5-krat cenejša od podobnih zbirk, ki jih izdajajo komercialne založbe. Knjige formata 17 x 11,5 cm so vezane v celo platno, imajo večbarvni ščitni ovitek, tiskane pa so na brezlesnem papirju. V zbirki izide tudi letos 6 knjig s prek 1600 strani zanimivega branja.

Richard Rive: **Obsedno stanje**, roman iz življenja temnopolitih junakov, ujetih v ozračje nasilja in policijske strahovlade po mestih rasistične Južne Afrike. Zlasti vreden naše pozornosti zdaj, ko je nasilje v Južni Afriki ponovno v ospredju svetovne javnosti. (Izšla)

W. Somerset Maugham: **Tesno domovanje**, mojstrsko opisana doživetja značilnih maughamovskih junakov sredi eksotičnega sveta južnoazijskih otokov,

polna presenetljivih in vendar prepričljivih spoznanj. (Izšla)

Henri Troyat: **Pajek**. Z izredno umetniško močjo napisan roman o mladem Gérardu, čigar bolestan navezanost na sestre in mater opozarja na usodnost takšnih skritih nagnjenj v nas samih. Avtor tudi pri nas znanih biografij o Puškinu, Lermontovu in Tolstoju je za to delo prejel najvišje francosko priznanje — Prix Goncourt. (Izšla)

Carlo Scgorlon: **Bogovi se bodo vrnili**, pripoved o nezakonskem furlanskem otroku, ki v svojem 27-letnem potepuškem življenju spoznava bridko usodo svoje od nekdanje tlačene domovine. Bogovi se bodo vrnili, vendar ne bogovi oblastnikov... Trpljenje ni bilo zaman, ni se izgubilo v tisočletnem mlinu časa. (Izšla)

Josef Hen: **Jokohama**. Delo je duhovito odkrit, živahno napisan prikaz sedanjega življenja na Poljskem, kakor ga spoznava mlada Američanka, ki skuša prek Varšave in Moskve priti na Japonsko.

Kurt Vonnegut, ml.: **Mačja zibka**. Napol utopičen, napol znanstveno fantastičen roman, eno najmočnejših del novega humanizma, najboljšo delo avtorja »Klavnice 5«, »Zajtrka pravokotno« in mnogih drugih, tudi Slovincem že znanih pripovedi.

Naročnina za vseh 6 knjig je 440 din, poravnate pa jo lahko tudi v treh obrokih, najkasneje do konca leta 1980.

Štiri od šestih knjig so že izšle in vam jih lahko takoj pošljemo po pošti. Dve bosta izšli oktobra. Po izidu zadnjih dveh knjig bodo knjige v prosti prodaji vsaj 100 odstotkov dražje.

»REDNA KNJIŽNA ZBIRKA« Prešernove družbe

Letošnjo zbirko petih knjig, vezanih v celo platno, z večbarvnim ščitnim ovitkom (broširan bo le koledar) in tiskano na brezlesnem papirju, dobite za vsega 240 dinarjev. Če ne potrebujete trdih platvečbarvne plastificirane

platnice. S tem strošek za nakup knjig še zmanjšate, nic, se lahko odločite za broširane knjige, ki imajo saj zbirka petih knjig v takšni vezavi stane le 190 dinarjev.

Takšne cene omogoča le Prešernova družba, ob visokih nakladah in s finančno pomočjo širše skupnosti. Zajeten snopič dobrega družinskega branja bo letos vseboval:

Prešernov koledar za leto 1981 z vsakomur dobrodošlim mesečnim koledarskim delom, opremljenim z barvnimi reprodukcijami slik Ivane Kobilice. Poleg tega bodo v knjigi, ki bo velikega formata in bo obsegala okrog 200 strani, zanimivi zgodovinski, zunanje-politični in drugi članki, pa pesmi in krajša proza vidnih slovenskih pisateljev, vrsta drobnih informacij in še marsikaj zanimivega, vse mikavno ilu-

strirano in res primerno branje za vse leto.

Slovenske otroške pesmi z naslovom NAJ MI SIJE SONČECE, NAJ MI POJE SRČECE bo knjiga tistih ljudskih umetnih pesmi, ki jih otrok najprej sliši iz materinih ust, izbral jih je Janez Menart, ilustrirala Marlenka Stupica.

Delovni dan sestre Marje je nadvse prodorna, odkrita pripoved, ki jo je za Prešernovo družbo napisal ANTON INGOLIČ, govori pa o življenju medicinske sestre in njenem srečavanju s problemi sodobnega mestnega življenja.

Velika zmeda srbskega avtorja Stevana Jakovljevića je kronistično natančno, zanimivo delo, ki obravnava razpad kraljevine Jugoslavije, razpad, ki je bil tako tragičen za naše ljudstvo. Večji format.

Zdravje v družini je naslov poljudno pisane knji-

ge prof. dr. Mihe Likarja, knjige, ki prinaša dobrodošle nasvete za vsakogar, od otrok do starejših ljudi. Ilustrirano.

Naročnikom, ki z zbirko Prešernove družbe želijo prejeti še delo iz svetovne književnosti, priporočamo: Max von der Grün: **Blodni ogenj in plamen**. Ta roman je izredno živo napisana pripoved delavca, ki je čisto po svoje, brez blišča, zato pa tem bolj jasno in trpko doživljal čas nemškega gospodarskega »čudeža«.

Vezana zbirka Prešernove družbe s to dodatno knjigo stane 360 din, broširana pa 280 din.

Prek 1500 strani zanimivega branja. Vse knjige bodo naročniki prejeli konec novembra 1980.

Naročila pošljite na naslov: Prešernova družba, Borsetova 27, Ljubljana.

TEDEN DOMAČEGA FILMA

Osmi izziv

Tudi osmo leto Teden domačega filma prinaša gledalcu, torej vsem nam, celovit vpogled v jugoslovansko filmsko proizvodnjo in ponuja že po tradiciji tudi pogled na platno filmske proizvodnje držav v razvoju.

Teden domačega filma je kulturna in politična manifestacija tiste vrste, ki posreduje ob samem filmskem programu še vrsto drugih informacij o filmu in za film. Ima torej širši okvir delovanja, ki v svoji osnovi služi podružbljanju filmske kulture in kulture nasploh.

Ni potem naključje, če pri organizaciji, oziroma pri izvedbi Tedna domačega filma tako močno in

prepričljivo sodeluje ob vseh organizacijskih in vsebinskih strukturah tudi gospodarstvo, saj od tam priteka tudi delavčev dinar za film — ki pa je seveda namenjen njemu.

Da bi bolje poznali film kot eno najbolj množičnih umetnosti, da bi bolje vsrkavali vase njegove vsebinske, estetske, človeške, sporočilne in spoznavne vrednote, temu služi Teden domačega filma kot manifestacija vseh, ki jih film zanima in priložnost za tiste, ki jih bo zanimal od danes dalje.

Jugoslovanska kinematografija beleži svoj učinkovit razvoj šele po koncu druge svetovne vojne. Slovenska prav tako. V pri-

merjavi z drugimi kinematografijami (nacionalni vidiki) v svetu smo zelo mladi. Iz leta v leto moramo na novo spoznavati tisto, kaj smo naredili in ugotavljali, česa še nismo.

Da bi se bolje spoznali med seboj filmski delavci in občani, ki polnijo kinodvorane, prinaša TDF 80 novost v pogovorih pa tudi druge novosti, ki so razvidne iz samega programa. V letošnjem letu stabilizacije TDF ni skrčen, je vsebinsko opredeljen tako, da bo zvest svoji tradiciji: utirati pot filmski kulturi k človeku in človeka vabiti v kinodvorane, kjer filmska kultura domuje.

V Celju smo ponosni, da je pri nas tako.

Za organizirano delo z mladimi delavci

Kljub prizadevanju OK ZSMS mladi delavci še vedno niso ustrezno organizirani npr. v Zdravstvenem centru, Cinkarni, Libeli ter Metki in še kje. Sindikalna vodstva se bodo morala bolj odločno zavzeti za organizirano delo mladih ter jim zagotoviti mentorje iz vrst aktivnih družbenopolitičnih delavcev. Skupaj z mladimi je treba uvrstiti na dnevni red njihovo problematiko in sprejeti ustrezne rešitve. Posebno pozornost velja nameniti tudi položaju in vključenosti mladih iz bratskih republik, ki se šolajo oziroma delajo v naši občini.

Lepotec alp - Matterhorn

Matterhorn leži v Peninskih Alpah, blizu mesta Zermatt. S štirimi ostrimi grebeni, ki se končujejo v konjici vrha vzbuja vtis težavne dostopnosti. Pogosto ga zakrivajo oblaki, ki zasneže njegove stene. S svojo piramido vzbuja pozornost in slovi za najlepšo goro Alp. Zato ni čudo, da so ga hoteli osvojiti številni gorniki.

To se je kot prvim posrečilo Whymperjevi odpravi 1865. Vendar se je sestop tragično končal za dva udeleženca te odprave. Vrh je bil s tem osvojen, samevale pa so stene. Posebno severna stena je veljala za problem Alp. Leta 1913 pa sta brata Franc in Toni SCHMID rešila s svojo smerjo problem in premagala to steno. Za to izjemno dejanje sta takrat dobila olimpijski kolajni, kar je edinstven primer v alpinizmu. Pozneje je v severni steni nastalo še več smeri.

V avgustu se nas je skupina štirih prijateljev alpinistov odločila premagati severno steno tega lepota in se po njej vzpeti na vrh.

Vlak nas je pripeljal prav v Zermatt. To je tipično gorsko središče, polno hotelov in trgovin spominkov, najrazličnejšega kiča, z bajeslovnimi cenami. Navajeni malenkosti se vdamo v uso-

do, saj to je Švica. Drugače pa je vse tako lepo urejeno in čisto, da nas gane ta skladnost. Po ulicah vozijo vprege in električni avtomobili. Pametna odločitev meščanov, ki vedo, kaj je zdravo okolje. S kupom opreme se prerivamo med množico turistov proti žičnici. Kmalu se gondola odlepi od tal in se dvigne v meglene koprene. Našega cilja še vedno ne uzremo. Pred nami se podijo vlažne megle, ko pa izstopimo na zadnji postaji, se ulije dež. Ko preneha jo mahujemo čez bližnji travnik

in si ob bistrem potoku, na mehki travi polni cvetja, med skalnimi bloki postavimo šotore. Proti večeru se megle razkade in prikaže se nam v sneg odeta naša gora, naš cilj. Vsa pozornost velja severni steni. Tehtamo možnosti in ugotovimo, da bi lahko poizkusili preplezati nekaj novega. Mine noč, zbudijo nas sonce. Vse je v znamenju pripravljanja na vzpon. Zlagamo opremo za v steno, obleko, vrvi, kline, hrano in še kup ostalih stvari. Počasi se vzpenjamo proti grebenu Hornli. Pri koči nam povedo, da v steni niso ugodne razmere. Pustimo jih modrovati in krenemo pod severno steno. Na skalnem razu čakamo večer. Ko se prične temniti in sonce zatone za obzorje, zabrni kuhar. Modrikast plamen obližne posodo v kateri topimo sneg za čaj. Večerjamo, jemo in pijemo za danes in za jutri.

Okoli desetih prečimo pod steno, snežišča so zmrznjena, vse je mirno. Le tu in tam se sliši beseda. Po zasneženih žlebovih hitro napredujemo, vendar kmalu sneg postane vse tanjši in steklast. Dereze škripljejo in prijemljejo nekaj milimetrov, napredovanje se upočasni in je vse bolj težavno. Čas teče, dosežemo prve skale, rdi obzorje, počasi se dani. Hitro je minila noč.

Plezamo po zasneženih skalah, napredovanje naulje dež. Ko preneha jo mahujemo čez bližnji travnik

vse več ivja in ledu. Izgubljamo čas zaradi težavnih razmer, končno ugotovimo, da naš načrt ne bo uspel. Prijatelja Dani in Matjaž se odločita, da se umakneta iz stene. Ostaneva sama z Milanom, s katerim prečimo v smer bratov Schmid. Tu po dolgem prečenju ujameva tri Italijane, dva Nemca in še celo dva prijatelja iz Kranja. Vse povsod srečujemo znance. Sledi kratka internacionalna debata, Nemca sta utrujena, zato se tudi onadva odločita za umik. Tako ostanemo samo sosedje Italijani in mi. Prebijeva se v vodstvo, sledita nama Kranjčana vendar kmalu zaostaneta. Stena je krhka, še sreča, da je odeta v debel led. Vse je strmo, zdi se mi, da že dolgo nisem sedel. Utrujenost od derez počasi načenja noge. Končno odkrijeva poličko, da malo počijeva in pojema nekaj hrane. Počitek je blagodejen, vendar je treba naprej. Plezamo čez krhke bloke, dvomljive trdnosti. Pazim, da ne porušim ravnotežja. Ko mi sledi Milan, mu to ne uspe, izruje velik blok, vendar, ker ga držim na vrvi, se vse srečno konča, le kup kamenja in odropota v globino.

Presegla sva višino 4000 metrov, in vse bolj ko se bližamo vrhu, slabša je skala. Razen tega nas prično obletavati še helikopterji, da je pravi cirkus. Vendar se pozno popoldne vse umiri, prične pihati hladen in vse bolj močan veter. Po tem slutim, da do vrha ni več daleč in res, ob šestih zvečer stopiva na vršni greben.

Zebe naju, pospraviva vrvi, priganja naju noč, sestopava po grebenu. Pod bivačkom Hornli naju ujame noč. Prižgeva čelni svetilki, noge so vse bolj težke, korak pa je negotov na poledeneli skali. Končno se še izgubiva med granitnimi bloki. Poiščeva si polico in izvlečeva vreči iz nahrbtnika. Bivak, vso noč drsim k robu police in se zopet nameščam. Zjutraj pa naju iz vreč spravi šele toplo sonce. Za tem najdeva preostanek poti in sestopiva v dolino. Ponovno sedimo pri šotorih ob tabornem ognju, vreme pa se zopet kisa. Naslednji dan odhajamo, Zermattski velikan je ovit v sive megle. To me ne moti, vzpon je že končan.

Čas teče in nas s svojim tokom dogajanj nosi s seboj, k novim stenam in novim doživljanjem.

Severno steno Matterhorna smer bratov Schmid sva preplezala Franček Knez in Milan Romih, dne 10. avgusta 1980.

USPEŠEN VZPON PLANINCEV »EMA« NA HAFNER 3076 m

Že tretje leto vključuje planinska skupina v svoj program planinskih vzponov tudi po en tritisočak ki se nahaja v sosednji Avstriji in sicer v mednarodni poti prijateljstva. Za Säuleckom in Sonblickom je letos bil na vrsti Hafner. Ker je vsak vrh nad tritisoč metrov višine za naše planince zanimiv si s prijavitelji nismo delali preglavic. Zgodilo se je celo da smo devet prijav morali zavrniti ker je avtobus bil že polno zaseden. Tako smo se 9. 8. odpeljali izpred EMO in po kratkih carinskih formalnostih prestopili mejo pri Dravogradu. Prvi postanek smo naredili v Velikovcu da nakupimo barvne filme in nekateri tudi pralni prašek. Slednji vedo da je prepotene dokolenke treba po končni turi oprati, neoprane namreč stojijo kar same pokonci.

Po enournem postanku smo nadaljevali vožnjo skozi Beljak in Spittal kjer smo krenili na desno v dolino Malte. Lepo speljana gorska cesta nas je pripeljala do zapornic, kjer smo morali plačati trideset šilingov cestnine po osebi, da so nas spustili naprej. Skozi dolgo vrsto predorov smo se pripeljali do Sport hotela Malta, ki stoji na višini 1600 m. Tu je konec ceste dolino pa zapira ca. 250 m visoka brana »jez« za katero se razprostira veliko akumulacijsko jezero za cel sistem hidroelektrarn ki stojijo v tej dolini. V jezero se zlivajo vode ki pritečejo izpod ledenikov Ankogla in Hoch Alma. Na te tritisočake je potem še večkrat splaval naš pogled še posebno tedaj ko so se izza Ankogla pričeli valiti črni oblaki ki so napovedovali poslabšanje vremena. Prav zato smo si Aleš, Mirko, Marjan in Sandi hitro razdelili ljudi po skupinah in odšli našemu cilju naproti. Pot nas je vodila poševno ob pobočju, ki je bilo obloženo z granitnimi bloki katere so tu in tam prelivali slapovi voda iz snežnih jezikov Hafnerja. Žeje zato nismo trpeli in po treh urah hoje smo prišli do koč Kattovicer. Domačini so nas najprej neprijazno sprejeli in nas postrani gledali, ker pa smo jim dali tudi zasluziti, pred vsem pri pijači, so se nam hitro prilagodili. Posodili so nam celo kitaro ob kateri je naša pesem odmevala še dolgo v noč. Pesem Jugoslavijo je bila tolikokrat zapeta da so jo že italijanski gostje brundali ko so odhajali k večernemu počitku. Ob štirih zjutraj smo se morali brez budnice spraviti pokonci in se odpravili proti vrhu. Sive megle so se podile po vrhovih, Hafner pa je bil popolnoma ovit v črno. Vodniki so znova dajali napotke svojim skupinam in se z njimi odpravili preko snežišč na skalni greben. Po dobrih treh urah hoda ponekod pa tudi plezanja smo vsi udeleženci tega izleta stali na vrhu 3076 m visoko. Sledilo je fotografiranje pa stiski rok in tudi kakšna solza veselja je kanila od radosti ki jo doživi planinec na vrhu.

Planinskega krsta nismo uprizorili, ker jo je dekle, ki je nosilo vrv jadrno ucvrlo po grebenu. Tako smo ostali brez tega rekvizita in smo morali najslabše v skupini za roke voditi nazaj do koč. Sestop je bil varen in po svoje tudi zabaven. Snežišče ki se je razprostiralo pod vrhom se je končalo v kotanji blizu koč, mladim pa ni bilo treba drugega kot da so se prijeli za roke in se tako v skupini oddirali v dolino. Pri koči smo se spet podkrepili za nadaljno pot, naredili še nekaj fotografskih posnetkov in se znova zbrali v skupine. Tako smo se poslovili od Hafnerja in Kattovicer hütte, ki sta ostala visoko zgoraj, nas pa je pogoltnil in nam zakril razgled hladen macesnov gozd.

Pot se je vila v ključih strmo navzdol in marsikomu so se že močno šibila kolena, ko smo le prišli do Gmünder hütte, ki stoji ob cesti za katero smo prejšnji dan plačali cestnino. Pol ure za nami so se pripeljali tudi naši tovariši ki so obvestili voznika avtobusa da bomo sestopili z gore precej nižje kot smo prvotno predvidevali.

Brečko

Organizatorji TDF '80

Teden domačega filma organizira kot glavni organizator TOZD Novi tednik in Radio Celje, kot soorganizatorji pa še — izvršni svet skupščine občine Celje, družbeno-politične organizacije občine Celje, Viba film Ljubljana, Društvo slovenskih filmskih delavcev Ljubljana, Zveza kulturnih organizacij Slovenije, Kulturna skupnost občine Celje, Kulturna skupnost SR Slovenije, revija Stop Ljubljana in številne delovne organizacije s celjskega območja, ki prireditve tudi finančno omogočajo.

POKROVITELJI TEDNA DOMAČEGA FILMA 80

Prav te dni tečejo v številnih delovnih organizacijah celjskega območja razgovori o sprejemu pokroviteljstev nad manifestacijo kot celoto ali pa nad posameznimi deli sporeda. V letošnjem letu gospodarske ustatitve so delovne organizacije, ki omogočajo finančno izvedbo manifestacije v zelo težavnem položaju, vendar so se v marsikaterem kolektivu s celjskega območja že odločili za tradicionalno obliko pomoči tej uveljavljeni kulturni manifestaciji.

Tako so pokroviteljstva nad deli sporeda že sprejele delovne organizacije: TKANINA CELJE, TEKOCELJE, GRADIS CELJE, INGRAD CELJE, MERX CELJE, LIK SAVINJA CELJE, LJUBLJANSKA BANKA, ZDRUŽENA BANKA LJUBLJANA, ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV — OBMOČNA SKUPNOST CELJE, DO LJUBEČNA CELJE, GORENJE VELENJE.

V teh dneh se v nekaterih delovnih kolektivih odločajo še za sprejem glavnega sponzorstva in prepričani smo, da bo organizatorjem uspelo zagotoviti potrebna sredstva v višini milijon dinarjev, ki bi omogočila kakovostno izpeljavo vsega sporeda.

Finančno pa so TDF podprli tudi: Izvršni svet skupščine Celje, Kulturna skupnost Celje, Kulturna skupnost Slovenije, Občinski svet Zveze sindikatov Celje, pričakujemo pa še pomoč Občinske konference ZK Celje.

Vsem, ki so se že odločili, da pomagajo izpeljati prireditve, se organizatorji zahvaljujejo.

Spored spremnih prireditev

Teden domačega filma ob rednem filmskem sporedu zelo skrbno goji tudi spremni del manifestacije, ki je razdeljen v dva dela — splošnega in strokovnega. V mnogočem daje prav spremni del sporeda bistvene vsebinske razsežnosti tej manifestaciji, ki ne želi biti festival z vnanim bliščem in kopico nagrad, marveč po eni strani pregled filmske ustvarjalnosti in v spremnem delu sooblikovalec, spodbujevalec te

iste ustvarjalnosti in vezni člen med filmsko javnostjo ter filmskimi delavci in drugimi strukturami družbe tako v informativnem kot v vzgojnem in ljubiteljskem smislu. S temi cilji TDF pripravlja vsako leto vrsto spremnih prireditev, med katerimi so najpomembnejši razgovori občinstva, dijakov, učencev in delavcev s filmskimi delavci, posvetovanja, razstave, premiere novih filmov izven Celja in drugo.

Posvetovanja

Letos pripravljamo v okviru TDF štiri posvetovanja, ki so v času poročanja še v fazi priprave. Želimo pripraviti posvetovanja na naslednje teme:

1. Posvetovanje filmsko-vzgojnih delavcev, ki je v času TDF že tradicionalno in ki naj bi letos prispevalo k razjasnitvi vprašanj o metodah vzgojnega dela na področju dojemanja filmske umetnosti.

2. Posvetovanje o vlogi Zveze kulturnih organizacij Slovenije pri razvijanju ljubiteljske filmske ustvarjalnosti.

3. Posvetovanje slovenskih filmskih delavcev, za katero naj bi temo izbrali filmski delavci sami.

4. Jugoslovansko posvetovanje o medrepubliškem sodelovanju pri proizvodnji filmov.

Razstave

Tudi letos sta v pripravi dve razstavi. Ena je že v procesu nastajanja, v njej pa naj bi celjski srednješolci predstavili svoja likovna dela, nastala po vtisih ob ogledu slovenskega filma Splat meduze.

Za drugo razstavo načrtujemo pregled fotografskih del Žoza Skrigina iz NOB, vendar tu še čakamo na pristanek avtorja.

Razgovori

Ti bodo letos potekali drugače kot v prejšnjih letih. Želimo jim namreč dati dodatnega impulza in nove razsežnosti. Bistvena pomanjkljivost dosedanjih TDF je namreč bila, da so tekli pogovori pretežno o filmih, ki jih občinstvo do tlej še ni videlo. Letos bo z drugačno organizacijsko izvedbo dosegli, da bodo pogovori o filmu še bolj kakovostni. Vsak dan TDF

bo namreč ob 19.30, po prvi predstavitvi premiernega filma torej, v sosednji dvorani Doma JLA pogovor občinstva, ki je film videlo z ekipo ustvarjalcev istega filma.

Kljub tej novosti ne bomo zanemarili sodelovanja z Društvom slovenskih filmskih delavcev, ki naj bi pripravilo obiske filmskih delavcev v dveh osnovnih, pri seminaristih stalnega seminarja Clovek, delo, kultura in vsaj v eni delovni organizaciji, s tem da bi bili razgovori bolj splošni, namenjeni razumevanju filmske umetnosti in problemov pri proizvodnji filmov.

Zunanje premiere

Letos pripravljamo štiri premiere v občinah izven Celja. Predvidoma bodo te premiere v Sentjurju, Laškem, Zalcu in Velenju. Program sam pa je še v nastajanju.

Likovna podoba TDF

Tudi letos sta zunanjo podobo TDF oskrbela celjska oblikovalca Rafko Počivašek in Jože Domjan. Likovna podoba zajema lepak, programsko pasico, letak, transparente, bilten, dopise, pisemsko ovojnico in vabila.

Letos peta značka

Tudi letos bo izšla značka TDF. Modri, rdeči rumeni in bordojsko rdeči se bo tokrat pridružila zelena značka.

Okrasitev Celja

Celje bo v novembrskih dneh zaživelo v znamenju Tedna domačega filma. Tudi letos smo razpisali natečaj za najlepše urejeno izložbo na temo TDF, po mestnih ulicah bodo zavihrale zastave TDF, pred kinom Union pa bo vnovič nameščen reklamni stolp TDF. Za okrasitev Celja skrbi posebna ekipa, ki jo vodi Zdravko Božičnik.

Press služba

Letos smo se odločili za popolnejši in obsežnejši BILTEN TDF, ki bo boljše predstavljaj tako program sam, kot tudi dogodke v

okviru TDF. Bilten ureja skupina novinarjev Novega tednika in Radia Celje — Tone Vrabl, Damjana Stamejčič in Janez Vedenik. Press center pa bo med TDF vodil Stane Hafner.

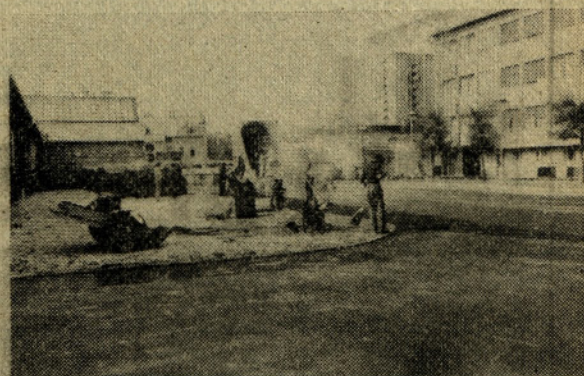
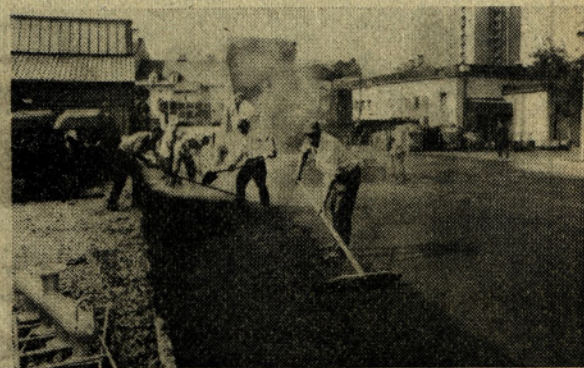
Katalog

Pred TDF bo vnovič izšel katalog s kratkim povzetkom vsebine vseh filmov, ki bodo na sporedu in s pregledom dosedanjih sporedov TDF in spremnih prireditev, ter pregledom nagrad Društva slovenskih filmskih delavcev. Izšel pa bo še poseben katalog, ki ga bomo namenili sporedu Titovi filmski dnevi.

Člani organizacijskega odbora TDF 80

Branko Stamejčič — predsednik, Drago Medved — podpredsednik in člani: Avgust Ribič, Zdravko Božičnik, Sreten Dješnič, Stane Hafner, Jože Hochkraut, Franc Horvat, Jože Umek, Anica Justin, Ivan Kapš, Alfonz Kumer, Valter Leben, Zvonko Perlič, Edi Podpečan, Meta Pokleka, Marlen Premšak-Sever, Rafko Počivašek, Slavko Pezdir, Majda Umnik, Jože Volfand, Štefan Žvižej, Živko Beškovnik in delegati glavnih sponzoriteljev.

Dobili smo asfaltno podlogo

Kadrovske vesti

od 1. 8. 1980 do 30. 8. 1980

Sprejeti na delo:

Kranjec Vida, Aksentijević Jožica, Dakič Miroslav, Korošec Božidar vsi Skupne službe, Rogič Milosavka, Trupej Danica, Slijepčević Milka, Šket Cecilija, Blažan Jozefina, Recko Angela, Pilko Angela, Škornik Aleksander, Hodič Hamit, Stopinšek Andrej, Štingl Slavko, Mikulan Boštjan, Palir Ivan, Samec Peter, Jajalo Matija, Stiplovšek Zvonko, Zelen Niko, Zupanec Vincenc, Alagič Salih, Trnovšek Rajko, Lajič Zoran, Jus Milan, Robert Milan, Zrnič Mirko, Lujčič Nedeljko vsi TOZD Posoda, Pušnik Alojz, Zazal Ludvik, Rebevšek Vili, Dobrotinšek Milan, Dobrotinšek Marjan, Skerbiš Dragan vsi TOZD Vzdrževanje, Malgaj Jože, Gaber Ivan, Romanič Stjepan, Peterle Marjan vsi TOZD Orodjarna, Mladič Ladišlav TOZD Radiatorji, Pogladič Branko in Teršek Zvonko oba TOZD Kontejner.

Iz DO so odšli:

Kranjec Vida, Žigerovič Stjepan, Petič Milivoj, Drobnak Franc, Kosič Branislav, Muškotevc Drago, Blazinšek Vili TOZD Kontejner, Gajšek Majda, Lučič Nada, Lipuš Zlatka, Tramšek Branka, Šporin Elizabeta, Trobiš Helena, Fejzić Tajiba, Mrkonjić Jadranka, Koštomaj Franc, Mikulan Boštjan, Križan Milko, Ovcar Anton, Prevolshek Anton, Lujčič Nedeljko, Jurič Marinko, Dragišić Milan, Hamer Branko, Djaković Radomir, Fric Štefan, Majcenovič Jože, Petek Igor TOZD Posoda, Novak Stojan TOZD Kotli, Tratnik Ivan, Podhraški Silvo, Hribnik Roman TOZD Vzdrževanje, Vrečko Danijel TOZD Frite.

Upokojili so se:

Fužir Maks, ERC, Založe 24, Polzela; Lebič Marija, Skupne službe, Zadobrava 61a, Škofja vas; Paumgartner Karl, Skupne službe, Delavska 10, Celje; Krajšek Rihard, Skupne službe, Frankolovske žrtve 5, Celje; Motoh Franc, Vzdrževanje, Črnogorske brigade 3, Celje; Rečnik Stefaniya, Posoda, Leskovec 25, Škofja vas; Rep Ivana, Posoda, Trubarjeva 16, Celje; Boršek Elizabeta, Posoda, Celjske II. grupe 12, Celje.

Umrli je:

Antolič Ivan, Kontejner.

Poročili sta se:

Colnarič Brigita — Osek, Šegovc Marija — Jeleničnik.

Premeščena iz TOZD v TOZD:

Brglez Marija iz Posode v Skupne službe, Skale Darko iz Posode v Vzdrževanje, Kvas Franc iz Posode v Kotle, Operčkal Marija iz Posode v Radiatorje.

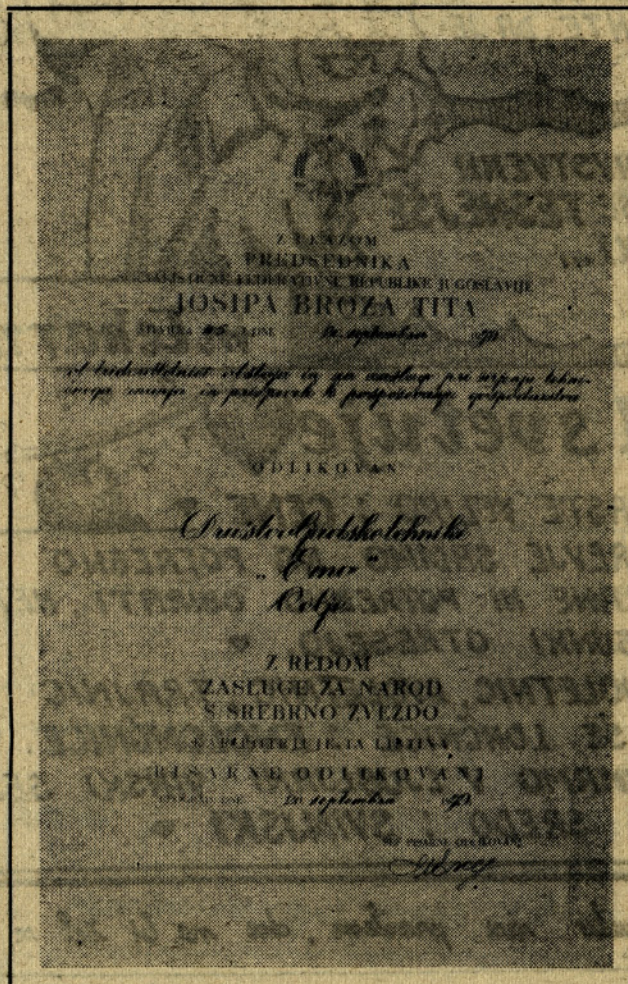
Kratko in zanimivo

BRANKO LESKOVŠEK — EVROPSKI PRVAK

Branko Leskovšek, znani jugoslovanski modelar, član LT EMO Celje, sekcije za modelarstvo, je dosegel do sedaj najboljši in največji uspeh v zgodovini tega športa pri nas.

Branko Leskovšek, izredno marljiv in skromen športnik, je namreč na evropskem prvenstvu v Mostarju osvojil naslov evropskega prvaka med posamezniki in kot član ekipe.

Čestitamo!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega brata se iskreno zahvaljujem vsem delavcem iz montaže za denarno pomoč in izraženo sožalje.

Žalujoča sestra
Anica Gojše
z možem

Člani sveta TDF 80

Jure Krašovec — predlič, Tatjana Rajh, Valter sednik in Jože Volfand, Leben, Dragan Jankovič, Avgust Ribič, Drago Medved, Venčeslav Zalezina, čič, delegati kulturne skup- Franc Horvat, Štefan Žvi- nosti Slovenije, delegat žej, Goran Schmidt, Stan- Kulturne skupnosti občine ka Godnič, Radovan Tes- Celje.

Spored tedna domačega filma

Teden domačega filma stopa v osmo leto svojega obstoja. Tudi letos nadaljuje svoja iskanja, ki naj dajo manifestaciji še bogatejši spored in kakovostnejšo, trdno opredeljeno vsebino. Medtem ko je bila bistvena novost lanskega TDF uvedba kratkih slovenskih poklicnih, amaterskih, študijskih, učnih in vzgojnih filmov, bo osnovna novost v letošnjem letu skrbnejša in vsebinsko bogatejša izvedba razgovorov filmskega občinstva z ustvarjalci filmov. Posebna vrednota sporeda bodo spremne prireditve, med katerimi bodo na prvem mestu skrbno načrtovana posvetovanja. In še bi lahko naštevali.

Tudi pri filmskem delu ni šlo brez novosti. V pre- miernem sporedu letos prvič predstavljamo osem del, s posebnim poudarkom na jugoslovanski premieri filma Partizanska šola, vojvodinske proizvodnje. V sporedu kina Metropol bo posebno pozornost pritegnil program 37 dokumentarnih filmov o življenju in delu tovariša Tita.

Izmed kinematografij jugoslovanskih narodov letos predstavljamo prizadevanja in sadove filmskih delav- cev SAP Vojvodina, s tem pa se TDF vključuje v je- sensko slovensko kulturno akcijo Dnevi vojvodinske kulture v SR Sloveniji.

TDF ni pozabil na spored kratkih filmov, kjer bomo prikazali nad 100 filmov, nastalih v kinoklubih, filmskih krožkih, na ljubiteljski ravni ali pa kot pro- izvod dela poklicnih filmskih delavcev, študentov in drugih.

Tudi na mlade nismo pozabili, saj jih čaka že tra- dicionalen spored sedmih mladinskih filmov domače proizvodnje.

Lani si je filmske prireditve v okviru TDF ogledalo 35 tisoč Celjanov. To pomeni, da je šel v povprečju vsak Celjan vsaj enkrat v kino, da bi videl domače filmsko delo. Letošnji spored obeta nov rekorden obisk.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta

IVANA MAJERIČA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem obrata emajlirnice a darovano cvetje ter globoko razumevanje v dneh žalosti. Prav lepa hvala tudi godbi na pihala za odigrane žalostinke ter vsem prijateljem in znancem, ki ste ga spemili na njegovi zadnji poti.

hčerka Ivica Stropnik z družino

Emajlirrec

Časopis izhaja dvakrat mesečno kot glasilo de- lovne skupnosti EMO Celje in ga prejema- vsi člani te delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški od- bor.

Glavni urednik: Viki Klenovšek. Odgovorni u- rednik: Stevo Pratkanar. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 23-921, interna 238. Po mnenju Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen pla- čevanja davka od pro- meta proizvodov (števil- ka 421-1/72 z dne 22. 5. 1973). Tisk in klišaji AERO Celje.

EMOLONČNICA

Božidarja Paniča

ČEMU SO NAŠI VZDRŽEVALCI ZMANJŠALI ČAKALNICO OBRATNE AMBULANTE, DA JE TAKO TESNA?

... DA BI ZDRAVSTVENA SLUŽBA IMELA ŠE TESNEJŠE STIKE Z BOLNIKI ...

mLekarna

TOVARIŠI GRADBENIKI ZAUPAJTE MI, KAJ STE LETOS ZGRADILI?

LETOS SAMO PODIRAMO!

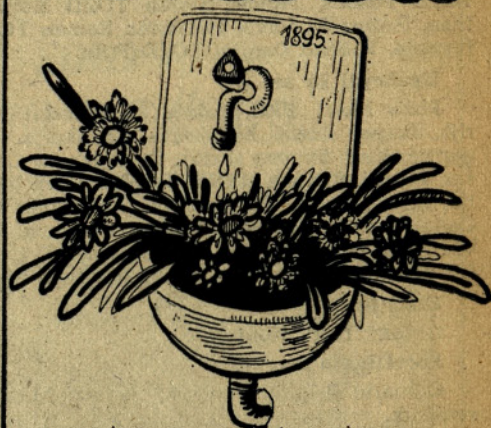
vrtnar 1 svetuje

♥ IZ MAJHNEGA RASTE VELIKO : CENE ♥

♥ SADNO DREVJE SADIMO NA POTRESNO PODROČJE : JABLANE NI POTREBNO OBIRATI, KER JIH POTRESNI SUNKI OTRESEJO. ♥

♥ POLEG ENOLETNIC, DVOLETNIC, TRAJNIC POZNAJO ŠE LONČNICE : ENOLONČNICE. ♥

VSAKO JESEN IMAMO V LJUBLJANI VINSKI SEJEM, V CELJU VSAKO SREDO : SVINJSKI ♥

SAMOZALIVALKA

Tombola je bila nato na prostem, da ne bi šel iz glavo skozi nos, OPEKA JE DRAGA.

NAŠA GODBA NAPIHALA JE ZELO ISKANA ... IMAMO VELIKO POVPRAŠEVANJE PO PLOČEVINI ...

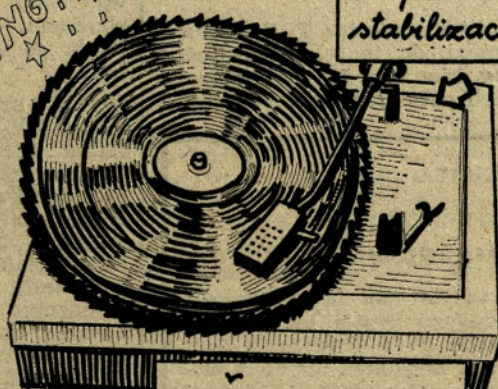
Tako je bil zaposlen, da mu je manjkalo časa za delo ...

Naučil se je plesti košare, danes spleta še mreže ... BESEDA ni konj, pa so ga jahali zaradi BESED.

INOVACIJA

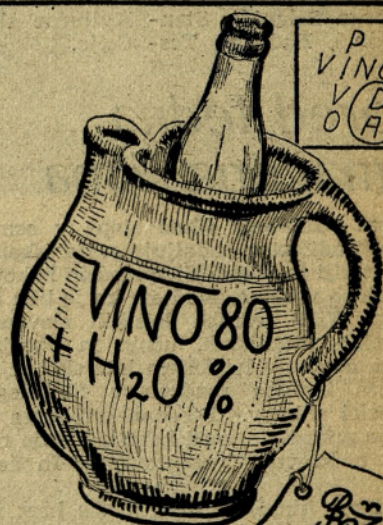
☆ ZING! ☆

LP plošča izdelana v letu stabilizacijskih prizadevanj!

Čini humor

REDUKCIJA

P V VINO V D A

Božidarja Paniča

LEDINO JE ORAL, KER JE BIL KMET

LETOS SE NISEM UDELEŽIL SLIKARSKE BRIGADE!